

[Ministeren for handel, industri og søfart.]

skrænke mig til at sige, at jeg vel ikke på alle, men dog på mange områder kan dele det ærede medlems synspunkter. Især finder jeg det uhyre værdifuldt, at det ærede medlem fra dette tings talerstol så klart fremhævede, at det er valutaproblemet, der er det centrale i de handelspolitiske besværligheder, som Europa — ja, hele verden befinder sig i i øjeblikket. Det er manglen på valutaeserver og manglen på fri adgang til konvertering mellem alle valutaer, der er hovedårsagen til de fleste restriktioner. Det er en illusion og oven i købet en farlig illusion at tro, at blot Europa sletter de kvantitative restriktioner og toldgrænserne, vil vi — for at bruge det ærede medlems egne ord — i løbet af nul komma fem være lige så rige som Amerika, og alle problemer vil være løst. Det vil de ikke. Netop derfor er det rigtigt, når det ærede medlem påpeger, at man i og for sig i Paris er begyndt at løse de europæiske problemer i den forkerte ende. Havde man først løst betalingsproblemerne, ville vareudvekslingens problemer have været langt lettere at klare. Nu begynder man med at ville frigøre varehandelen, men fortæller os intet om, hvorledes eventuelle underskud i betalingsstillingen mellem landene, der kan blive resultatet af denne frigørelse af handelen, skal dækkes. Man frister f. eks. Danmark til at give fri bane for færdigvarer fra lande som Belgien, Schweiz og Sverige, men har ikke kunnet anvise muligheder for at betale den handelsgæld, vi allerede i forvejen har til disse lande. Vi kan stadig ikke betale vor gæld f. eks. til Schweiz med vort tilgodehavende i Norge. Vi kan ikke dække nødvendige indkøb i Sverige med vort finske tilgodehavende. Vi kan ikke omveksle vore indtægter fra England til dollars til trods for, at de landbrugsprodukter, vi leverer til England, delvis er frembragt af råvarer indkøbt i dollars.

Det skal retfærdigvis indrømmes, at USA gennem sin deltagelse i den internationale fond og bank, gennem den direkte Marshallhjælp og de såkaldte trækningsrettigheder har ydet en meget stor og meget værdifuld indsats for at bidrage til løsningen af de europæiske betalingsproblemer.

Men problemerne er ikke løst.

Netop derfor kunne ingen med rette forvente, at Parisreglen om en generel 50 pct.s frigørelse af den europæiske samhandel skulle blive efterlevet blindt og summarisk uden hensyntagen til det enkelte medlemslands individuelle forhold og betalingsmulig-

hed. En sådan blind efterlevelse af reglen ville have virket i allerhøjeste grad vilkårlig. For nogle lande ville den næppe betyde nogen ændring i de bestående forhold overhovedet, og altså heller ikke noget fremskridt. For andre lande, deriblandt Danmark, ville det have betydet betalingsmæssige belastninger, som det europæiske betalingssystem, som det er i dag, ikke kunne have anvist nogen løsning på. Resultatet ville altså uvægerligt blive, at samhandelen efter en kort opblussen påny gik i stå, og meget store skuffelser ville være blevet følgen.

Det er muligt, at man kan finde en løsning på disse europæiske betalingsproblemer. Jeg forstod, at det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen så en udvej i, at USA på den ene eller anden måde stiller dollars til rådighed til udligning af de europæiske betalingsskævheder. Jeg ved ikke, om den tanke, det ærede medlem her har anvist, er gennemførlig, men den lyder i alt fald tiltalende. Lederen af det danske Marshallkontor, kontorchef Bartels, har herørt en anden mulighed. Hans tanke går ud på, at man delvis ved Europas egen foranstaltning og delvis ved amerikansk hjælp skulle skabe en særlig europæisk valutafond, som der skulle kunne trækkes på til udligning af betalingsskævhederne. Dette indebærer i realiteten, at lande som Belgien og Schweiz skulle være villige til over en sådan fond at yde andre europæiske lande betydelige kreditter. Jeg ved heller ikke, om denne tanke er gennemførlig, men også den synes jeg lyder tiltalende.

En ting er imidlertid givet: den betalingsordning, Europa har i øjeblikket, er ganske utilstrækkelig til at bære en meget omfattende frigørelse af handelen. Og der blev ikke i Paris samtidig med liberaliseringsforlaget forelagt forslag til en ny betalingsordning. Det var derfor ganske og aldeles nødvendigt, at der i frilisteresolutionen blev indføjet en undtagelsesparagraf, i kraft af hvilken de enkelte lande kunne tilpasse forslaget til, hvad der for deres vedkommende i forhold til de enkelte landes valutamæssige betalingsevne var forsvarligt og gennemførligt.

Nogle lande, der meget vel vidste, at de i betydeligt omfang ville blive nødt til at gøre brug af undtagelsesklausulen, syntes i forhandlingernes løb at være mest tilbøjelige til at give tilslutning til resolutionen uden at gøre særlige bemærkninger om deres hensigter i så henseende. Det ligger mig fjernt at ville kritisere sådanne landes holdning. Måske var deres frem-